

Bouwovertradingen in Opkanne, 1759

Rombout Nijssen

Met enige regelmaat bericht de Limburgse pers over de druk op de woningenmarkt in de grensgemeenten. Met name in de pittoreske gemeenten langs de grens met Nederland creëert de vraag vanuit Nederland schaarste en stijgende prijzen. Een archiefstuk in het archief van de schepbank van Opkanne leert ons dat men daar 250 jaar geleden al met dat fenomeen vertrouwd was en dat de inwoners er hun voordeel mee probeerden te doen.

In Opkanne werd de functie van plaatselijke *heer* uitgeoefend door het kapittel van Saint-Martin in Luik. Het kapittel zag in Opkanne toe op het bestuur en benoemde er de schout en de schepenen. De kanunniken van het kapittel deden dat gezamenlijk. Beslissingen van die aard werden op kapittelvergaderingen besproken en uitgevaardigd.

Begin 1759 was de kanunniken ter ore gekomen dat er in Opkanne meer nieuwe woningen gebouwd werden dan dat er nodig waren voor de eigen inwoners. Het bleek dat er van buiten het dorp vraag was naar woongelegenheden in Opkanne en dat sommige inwoners daar op inspeelden door woningen te bouwen en die te verhuren of te verkopen. Het kapittel voelde zich door die gang van zaken twee keer in zijn rechten aangetast. Enerzijds waren de kanunniken van oordeel dat er zonder hun toelating in hun heerlijkheid geen nieuwe huizen gebouwd mochten worden en anderzijds vonden zij dat nieuwelingen zich zonder hun toelating niet in hun heerlijkheid mochten vestigen.

Het kapittel ging niet zo ver om de bouwovertradingen met de sloop van de woningen in kwestie weer recht te zetten. Er werd wel geordonneerd dat het gedaan moest zijn met die praktijken en dat eigenaars die zonder vergunning hadden gebouwd geen profijt mochten trekken uit die handelswijze. Huizen die niet door hun eigenaars bewoond werden moesten daarom ten voordele van de gemeentekas verhuurd worden.

Aan de schout werd opgedragen dit besluit in Opkanne openbaar te maken en de hand te houden aan de stipte uitvoering ervan.

Rombout Nijssen

Tekstuitgave: Rijksarchief Hasselt, *Archief van de schepenbank van Opkanne*, nr. 1.

Extractum ex conclusionibus capitularibus insignis ecclesiae collegiatae sancti Martini Leodij Sabbathi die 17 martij 1759 in capitulo ordinario

Messieurs, apprenant avec surprise que plusieurs mannants de leur communauté d'Opkanne se presument de se faire, sans leur participation, des habitations et demeurs dans les communes de leur ditte communauté, et meme de les louer, vendre ou autrement aliener, defendent très sérieusement à tous surceants dudit Opkanne de se faire dans la suite des pareilles demeures, sans leur grez et consent expres, voulant que celles qui ne seront pas habitées par les propriétaires memes, soient louées au profit de laditte communauté, tous droits desdits seigneurs sauvés, ordonnant a leur officier de tenir la main à l'execution de la presente, et de la publier aux premiers plaids generaux, pour la connoissance d'un chacun.

Per extractum ut supra

Geor. Jos. Dubois, notarius et praefati capituli secretarius infrascriptus.

Adres van de auteur:

Rijksarchief
Bampslaan 4
3500 Hasselt